

"Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің отыз жылдығына байланысты рақымшылық жасау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 29 маусымдағы № 443 қаулысы

Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

"Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің отыз жылдығына байланысты рақымшылық жасау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілсін.

*Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі*

А. Мамин

Жоба

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің отыз жылдығына байланысты рақымшылық жасау туралы

Осы Заң Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің отыз жылдығына байланысты ізгілік қағидатын басшылыққа ала отырып қабылданды.

1-бап. Осы Заңның күші

Осы Заңның күші ол қолданысқа енгізілгенге дейін қылмыстық құқық бұзушылық жасаған адамдарға қолданылады.

2-бап. Осы Заңда пайдаланылатын ұғымдар

Осы Заңда мыналар әлеуметтік жағынан әлсіз адамдарға жатады:

тізбесі "Ардагерлер туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабында көзделген Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектері және оларға теңестірілген адамдар;

Қарулы Күштердің, басқа да әскерлер мен әскери құралымдардың, оның ішінде бұрынғы Кеңестік Социалистік Республикалар Одағының, әскери және (немесе) интернационалдық борышын атқару кезінде қаза тапқан немесе хабар-ошарсыз кеткен әскери қызметшілерінің басқа тіркелген некеге тұрмаған жесірлері, сондай-ақ соғыс мүгедектерінің және оларға теңестірілген адамдардың әйелдері;

қылмыстық құқық бұзушылық жасаған кезінде он сегіз жасқа толмаған адамдар;

осы Заң қолданысқа енгізілетін күні елу жасқа толған және ол жастан асқан әйелдер , алпыс жасқа толған және ол жастан асқан ер адамдар;

осы Заң қолданысқа енгізілетін күні жүкті әйелдер;

осы Заң қолданысқа енгізілетін күні ата-ана құқықтарынан айырылмаған және он сегіз жасқа толмаған балалары, оның ішінде асырап алған не қорғаншылыққа және (немесе) қамқоршылыққа алған балалары бар не қылмыстық құқық бұзушылық жасаған және сотталған кезінде асырауында жасына қарамастан мүгедек баласы (мүгедек балалары) болған әйелдер;

осы Заң қолданысқа енгізілетін күні кәмелетке толмаған балалардың жалғыз ата-анасы болып табылатын және ата-ана құқықтарынан айырылмаған ер адамдар;

осы Заң қолданысқа енгізілгенге дейін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен бірінші және екінші топтағы мүгедектігі бар адамдар деп танылған адамдар.

3-бап. Қылмыстық жауаптылықтан және жазадан босату

1. Мыналарды:

1) қылмыстық теріс қылық және (немесе) онша ауыр емес қылмыс;

2) залалдың келтірілуіне әкеліп соқпаған не оны толығымен өтеген және ол бойынша азаматтық талап қою ұсынылмаған орташа қылмыс жасаған адамдар қылмыстық жауаптылықтан және жазадан босатылады.

2. Ауырлығы орташа қылмыстар жасаған осы Заңның 2-бабында көрсетілген әлеуметтік жағынан әлсіз адамдар қылмыстық жауаптылықтан және негізгі жазадан босатылады.

3. Осы Заң қолданысқа енгізілетін күні жазаны өтеп болуына бір жылдан аспайтын уақыт қалған, теріс мінез-құлық дәрежесі жоқ, ауырлығы орташа қылмыс жасағаны үшін сотталғандар негізгі жазадан босатылады.

4. Іс жүргізудегі қылмыстық істерді осы баптың 1 және 2-тармақтарында көрсетілген жағдайларда қылмыстық жауаптылықтан босата отырып, қылмыстық процесті жүргізетін орган тоқтатуға тиіс.

5. Міндетті қосымша жаза түрін тағайындау көзделетін соттардың іс жүргізуіндегі қылмыстық теріс қылықтар, онша ауыр емес немесе ауырлығы орташа қылмыстар бойынша істер бойынша осы баптың 1 және 2-тармақтарында көрсетілген адамдарды сот негізгі жаза түрінен ғана босатады.

6. Осы баптың 1, 2 және 3-тармақтарының күші қолданылатын сотталған адамдар тек негізгі жазаның түрін одан әрі өтеуден босатылуға тиіс.

4-бап. Негізгі жазаның мерзімін және мөлшерін қысқарту

1. Осы Заңның 3-бабының 1-тармағы 2) тармақшасының және 2-тармағының күші қолданылмайтын ауырлығы орташа қылмыс жасаған адамдарға негізгі жазаның өтелмеген немесе орындалмаған бөлігінің мерзімі немесе мөлшері екіден бір бөлігіне қысқартылады.

2. Жазасын өтеп жатқан немесе оны әлі орындамаған, осы Заңның 2-бабында көрсетілген әлеуметтік жағынан әлсіз адамдарға белгіленген негізгі жазаның өтелмеген немесе орындалмаған мерзімі немесе мөлшері:

- 1) ауыр қылмыстар бойынша екіден бір бөлігіне;
- 2) аса ауыр қылмыстар бойынша – төрттен бір бөлігіне қысқартылады.

3. Осы Заңның 2-бабында көрсетілген әлеуметтік жағынан әлсіз адамдарды қоспағанда, қылмыстық құқық бұзушылықпен келтірілген мүліктік залалды және олар бойынша тағылған талап қою талаптарын толық өтеген жағдайда не олар болмағанда жазасын өтеп жатқан немесе оны әлі орындамаған адамдарға негізгі жазаның өтелмеген немесе орындалмаған бөлігінің мерзімі немесе мөлшері:

- 1) ауыр қылмыстар бойынша – үштен бір бөлігіне;
- 2) аса ауыр қылмыстар бойынша бестен бір бөлігіне қысқартылады.

4. Осы баптың 3-тармағының күші қолданылмайтын адамдарға негізгі жазаның өтелмеген немесе орындалмаған бөлігінің мерзімі немесе мөлшері:

- 1) ауыр қылмыстар бойынша – бестен бір бөлігіне;
- 2) аса ауыр қылмыстар бойынша алтыдан бір бөлігіне қысқартылады.

5. Осы Заң қолданысқа енгізілетін күні жазаны өтеп болуына бір жылдан аспайтын уақыт қалған, теріс мінез-құлық дәрежесі жоқ ауыр және аса ауыр қылмыстар жасағаны үшін сотталған адамдарға негізгі жазаның өтелмеген бөлігі қысқартылады.

5-бап. Рақымшылық жасау қолданылмайтын адамдар

Осы Заңның күші:

- 1) террористік қылмыстар жасаған;
- 2) экстремистік қылмыстар не экстремизм белгілері бар қылмыстар жасаған;
- 3) азаптаулар жасаған;
- 4) қылмыстардың қайталануы немесе қылмыстардың қауіпті қайталануы кезінде жаза тағайындалған;
- 5) өлім жазасы кешірім жасау тәртібімен бас бостандығынан айырумен ауыстырылған, сондай-ақ өмір бойына бас бостандығынан айыру тағайындалған;
- 6) қылмыстық топ, ұйымдасқан топ, қылмыстық ұйым, қылмыстық қоғамдастық, трансұлттық ұйымдасқан топ, трансұлттық қылмыстық ұйым, трансұлттық қылмыстық қоғамдастық, террористік топ, экстремистік топ, банда немесе заңсыз әскерилендірілген құралым құрамында қылмыс жасаған;
- 7) оларға қатысты жаза орындалған және жазаны өтеп шыққан;
- 8) қылмыстық құқық бұзушылықтардың жиынтығы болған кезде, егер олардың біреуіне осы Заңның күші қолданылмайтын болса;
- 9) егер үкімдердің жиынтығына кіретін, жасаған қылмыстық құқық бұзушылықтардың біреуіне осы Заңның күші қолданылмайтын болса;
- 10) осы Заң қолданысқа енгізілетін күні Қазақстан Республикасы Қылмыстық-атқару кодексінің 130-бабына сәйкес жазаны өтеудің белгіленген тәртібін қасақана бұзушылар деп танылған немесе жаза өтеу кезінде қасақана қылмыс жасаған;
- 11) 1959 жылғы 22 шілдедегі Қазақ КСР Қылмыстық кодексінде (1959 жылғы 22 шілдеден кейін 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін енгізілген өзгерістерімен және

толықтыруларымен) көзделген мынадай қылмыстар: қасақана кісі өлтіру (88-бап) үшін сотталған;

12) 1997 жылғы 16 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде (1997 жылғы 16 шілдеден кейін 2015 жылғы 1 қаңтарға дейін енгізілген өзгерістерімен және толықтыруларымен) көзделген мынадай қылмыстар: адам өлтіру (96-бап); жан күйзелісі жағдайында болған адам өлтіру (98-баптың екінші бөлігі); абайсызда кісі өлтіру (101-баптың екінші бөлігі); өзін-өзі өлтіруге дейін жеткізу (102-баптың екінші бөлігі); денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру (103-баптың екінші және үшінші бөліктері); азаптау (107-баптың екінші бөлігі); адамның органдары мен тіндерін алып қоюға мәжбүрлеу немесе заңсыз алу (113-баптың екінші және үшінші бөліктері); адамның иммун тапшылығы вирусын (АИТВ/ЖИТС) жұқтыруы (116-баптың үшінші бөлігі); заңсыз аборт жасау (117-баптың төртінші бөлігі); зорлау (120-бап); нәпсіқұмарлық сипаттағы күш қолдану іс-әрекеттері (121-бап); кәмелетке толмаған адам осындай қылмыс жасаған жағдайды қоспағанда, он алты жасқа толмаған адаммен жыныстық қатынаста болу және нәпсіқұмарлық сипаттағы өзге де іс-әрекеттер (122-бап); жыныстық қатынас жасауға, еркек пен еркектің жыныстық қатынас жасауына, әйел мен әйелдің жыныстық қатынас жасауына немесе нәпсіқұмарлық сипаттағы өзге де іс-әрекеттерге мәжбүр ету (123-бап); кәмелетке толмаған адам осындай қылмыс жасаған жағдайды қоспағанда, жас балаларды азғындату (124-бап); адам ұрлау (125-бап); заңсыз бас бостандығынан айыру (126-баптың үшінші бөлігі); адамды саудаға салу (128-баптың екінші, үшінші және төртінші бөліктері); кәмелетке толмаған адамды қылмыстық әрекетке тарту (131-баптың екінші, үшінші, төртінші және бесінші бөліктері); кәмелетке толмаған адамды қоғамға қарсы іс-әрекеттер жасауға тарту (132-баптың үшінші бөлігі); кәмелетке толмаған адамды жезөкшелікпен айналысуға тарту (132-1-бап); кәмелетке толмағандарды саудаға салу (133-бап); баланы ауыстыру (134-баптың екінші бөлігі); басқыншылық соғысты жоспарлау, дайындау, тұтандыру немесе жүргізу (156-бап); басқыншылық соғысты тұтандыруға насихат жүргізу және жария түрде шақыру (157-бап); жаппай қырып-жою қаруын өндіру немесе тарату (158-бап); соғыс жүргізудің тыйым салынған құралдары мен әдістерін қолдану (159-бап); геноцид (160-бап); экоцид (161-бап); жалдамалылық (162-бап); шетелдік қарулы қақтығыстарға қатысу (162-1-бап); халықаралық қорғау аясындағы адамдарға немесе ұйымдарға шабуыл жасау (163-бап); әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік немесе діни алауыздықты қоздыру (164-бап); мемлекеттік опасыздық (165-бап); шпионаж (166-бап); Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің – Елбасының өміріне қол сұғушылық (166-1-бап); Қазақстан Республикасы Президентінің өміріне қастандық жасау (167-бап); билікті күшпен басып алу немесе билікті күшпен ұстап тұру не Қазақстан Республикасының уәкілетті органдары мен лауазымды адамдарының құзырына кіретін өкілеттіктерді шет мемлекет немесе шетелдік ұйым өкілдерінің жүзеге асыруы (168-бап); қарулы бүлік (169-бап); Қазақстан Республикасының конституциялық құрылысын күшпен құлатуға

немесе өзгертуге не оның аумақтық бірлігін күшпен бұзуға шақыру (170-бап); диверсия (171-бап); ұрлық (175-баптың төртінші бөлігінің а) және б) тармақтары); сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иемденіп алу немесе ысырап ету (176-баптың үшінші бөлігінің г) тармағы, төртінші бөлігі); алаяқтық (177-баптың үшінші бөлігінің г) тармағы, төртінші бөлігі); қаржылық (инвестициялық) пирамиданы құру және (немесе) оның қызметіне басшылық ету (177-1-бап); тонау (178-баптың екінші, үшінші және төртінші бөліктері); қарақшылық (179-бап); ерекше құнды заттарды ұрлау (180-бап); қорқытып алушылық (181-баптың екінші, үшінші және төртінші бөліктері); автомобильді немесе өзге де көлік құралдарын ұрлау мақсатынсыз заңсыз иелену (185-баптың үшінші және төртінші бөліктері); бөтен адамның мүлкін қасақана жою немесе бүлдіру (187-баптың үшінші бөлігі); қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті заңдастыру (жылыстату) (193-баптың үшінші бөлігі); жалған ақша немесе бағалы қағаздар жасау немесе сату (206-бап); экономикалық контрабанда (209-баптың үшінші бөлігі); мәміле жасауға немесе оны жасаудан бас тартуға мәжбүр ету (226-баптың екінші бөлігі); рейдерлік (226-1-баптың үшінші бөлігі); адамды кепілге алу (234-бап); бір немесе бірнеше қылмыс жасау мақсатында ұйымдасқан топ құру және оны басқару, сол сияқты оған қатысу (235-бап); қылмыстық қоғамдастық (қылмыстық ұйым) құру және оны басқару, сол сияқты оған қатысу (235-1-бап); бір немесе бірнеше қылмыс жасау мақсатында трансұлттық ұйымдасқан топ құру және оны басқару, сол сияқты оған қатысу (235-2-бап); трансұлттық қылмыстық қоғамдастық (трансұлттық қылмыстық ұйым) құру және оны басқару, сол сияқты оған қатысу (235-3-бап); ұйымдасқан топтың, қылмыстық қоғамдастықтың (қылмыстық ұйымның) не трансұлттық ұйымдасқан топтың, трансұлттық қылмыстық қоғамдастықтың (трансұлттық қылмыстық ұйымның) немесе тұрақты қарулы топтың (банданың) қызметін қаржыландыру, сол сияқты мүлікті жинау, сақтау, бөлу, қаржыландыру арналарын әзірлеу (235-4-бап); заңсыз әскерилендірілген құраманы ұйымдастыру (236-баптың бірінші бөлігі); үйлерге, қатынас және байланыс құралдарына шабуыл жасау (238-бап); әуе немесе су кемесін не жылжымалы теміржол составын айдап әкету, сонымен бірдей қолға түсіру (239-бап); теңіз қарақшылығы (240-бап); жаппай тәртіпсіздіктер (241-бап); көрінеу жалған ақпарат тарату (242-1-баптың төртінші бөлігі); сапасыз құрылыс (245-1-баптың үшінші бөлігі); ғарыш қызметін жүзеге асыру кезінде қауіпсіздік қағидаларын бұзу (246-1-баптың үшінші бөлігі); радиоактивті материалдармен заңсыз жұмыс істеу (247-баптың екінші және үшінші бөліктері); радиоактивті материалдарды ұрлау не қорқытып алу (248-баптың екінші және үшінші бөліктері); айналыстан алынған заттардың немесе айналысы шектелген заттардың контрабандасы (250-баптың екінші, үшінші және төртінші бөліктері); қаруды, оқ-дәрілерді, жарылғыш заттарды және жарылғыш құрылғыларды заңсыз сатып алу, беру, өткізу, сақтау, тасымалдау немесе алып жүру (251-баптың екінші және үшінші бөліктері); қаруды заңсыз жасау (252-баптың екінші және үшінші бөліктері); қаруды,

оқ-дәріні, жарылғыш заттарды немесе жарылғыш құрылғыларды күзету жөніндегі міндеттерді тиісінше атқармау (254-баптың екінші бөлігі); қаруды, оқ-дәріні, жарылғыш заттар мен жарылу құрылғыларын ұрлау не қорқытып алу (255-бап); бұзақылық (257-баптың үшінші бөлігі); есірткі заттарды немесе психотроптық заттарды заңсыз дайындау, өңдеу, иемденіп алу, сақтау, тасымалдау, жөнелту немесе сату (259-бап); есірткі заттарды немесе психотроптық заттарды ұрлау не қорқытып алу (260-бап); есірткі заттарды немесе психотроптық заттарды тұтынуға көндіру (261-баптың екінші, үшінші және төртінші бөліктері); құрамында есірткі заттары бар өсіруге тыйым салынған өсімдіктерді заңсыз өсіру (262-баптың екінші бөлігі); улы заттардың, сондай-ақ есірткі заттарды, психотроптық немесе улы заттарды дайындау немесе ұқсатуға пайдаланылатын заттардың, құрал-саймандардың немесе жабдықтардың заңсыз айналымы (263-баптың екінші, үшінші және төртінші бөліктері); есірткі заттарды немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыру немесе ұстау немесе сол мақсаттар үшін үй-жай беру (264-бап); қауіпсіздік талаптарына сай келмейтін тауарлар шығару немесе сату, жұмыс орындау не қызмет көрсету (269-баптың үшінші бөлігі); заңсыз ойын бизнесін ұйымдастыру (269-1-баптың үшінші бөлігі); жезөкшелікпен айналысуға тарту (270-баптың екінші және үшінші бөліктері); жезөкшелікпен айналысуға арналған притондар ұйымдастыру немесе ұстау және жеңгетайлық (271-баптың екінші және үшінші бөліктері); кәмелетке толмаған адам осындай қылмыс жасаған жағдайды қоспағанда, кәмелетке толмағандардың порнографиялық бейнелері бар материалдарды немесе заттарды жасау және айналымға шығару не оларды порнографиялық сипаттағы ойын-сауық іс-шараларына қатысу үшін тарту (273-1-баптың екінші және үшінші бөліктері); адам мәйітінің органдары мен тіндерін заңсыз алып қою (275-1-баптың екінші бөлігі); балық ресурстарын және басқа да су жануарлары мен өсімдіктерін заңсыз алу (287-бап); заңсыз аңшылық (288-бап); өсімдіктер мен жануарлардың сирек кездесетін және құрып кету қаупі төнген түрлерімен және (немесе) олардың бөліктерімен және дериваттарымен, сондай-ақ алып қойылуына тыйым салынған өсімдіктермен және жануарлармен және (немесе) олардың бөліктерімен және дериваттарымен заңсыз іс-әрекеттер (290-бап); ағаштар мен бұталарды заңсыз кесу (291-бап); ормандарды жою немесе зақымдау (292-бап); темір жол, әуе немесе су көлігі қозғалысы мен оларды пайдалану қауіпсіздігінің ережелерін бұзу (295-баптың үшінші бөлігі); көлік құралдарын жүргізуші адамдардың жол қозғалысы және көлік құралдарын пайдалану ережелерін бұзуы (296-баптың екінші бөлігі алкоһольдік, есірткілік және (немесе) уытқұмарлық масаң күйде болған адамдар жасаған жағдайда, үшінші бөлігі); көлік құралдарын сапасыз жөндеу және оларды техникалық ақауларымен пайдалануға шығару, мас күйіндегі адамды көлік құралын жүргізуге жіберу (298-баптың төртінші бөлігі); көлік құралдарын немесе қатынас жолдарын қасақана жарамсыздыққа келтіру (299-баптың үшінші бөлігі); көліктің қауіпсіз жұмыс істеуін қамтамасыз ететін ережелерді бұзу (300-баптың үшінші бөлігі);

магистральдық труба құбырларын салу, пайдалану немесе жөндеу кезінде қауіпсіздік ережелерін бұзу (303-баптың үшінші бөлігі); қызмет өкілеттігін теріс пайдалану (307-баптың үшінші және төртінші бөліктері); билікті не қызметтік өкілеттікті асыра пайдалану (308-баптың төртінші бөлігі); заңды кәсіпкерлік қызметке кедергі жасау (310-1-баптың үшінші бөлігі); пара алу (311-баптың екінші, үшінші, төртінші және бесінші бөліктері); пара беру (312-баптың үшінші, төртінші және бесінші бөліктері); паракорлыққа делдал болу (313-баптың екінші бөлігі); қызметтік жалғандық жасау (314-баптың үшінші бөлігі); қызметтегі әрекетсіздік (315-баптың төртінші бөлігі); өкімет өкіліне қатысты күш қолдану (321-баптың екінші бөлігі); сот төрелігін немесе алдын ала тергеуді жүзеге асырушы адамның өміріне қол сұғу (340-бап); сот төрелігін жүзеге асыруға немесе алдын ала тергеу жүргізуге байланысты қорқыту немесе күш көрсету әрекеттері (341-баптың төртінші бөлігі); көрінеу жалған сөз жеткізу (351-баптың екінші және үшінші бөліктері); жалған жауап беруге немесе жауап беруден жалтаруға, жалған қорытынды беруге не қате аударуға сатып алу не мәжбүр ету (354-баптың төртінші бөлігі); мемлекеттік қорғауға жататын адамдарға қатысты қолданылатын қауіпсіздік шаралары туралы мәліметтерді жария ету (356-баптың екінші бөлігі); бас бостандығынан айыру орнынан, тұтқындаудан немесе қамаудан қашу (358-баптың 2-бөлігінің в) тармағы); қылмыстық-атқару мекемесі әкімшілігінің заңды талаптарына бағынбау (360-бап); қоғамнан оқшаулауды қамтамасыз ететін мекеменің қызметкеріне не оның жақындарына, сондай-ақ сотталған адамға қатысты күш қолданамын деп қорқыту немесе олардың денсаулығына немесе өміріне қол сұғу (361-баптың үшінші және төртінші бөліктері); бұйрыққа бағынбау немесе оны өзгедей орындамау (367-баптың екінші және үшінші бөліктері); бастыққа қарсылық көрсету немесе оны қызметтік міндеттерін бұзуға мәжбүр ету (368-баптың екінші және үшінші бөліктері); бастыққа қатысты күш қолдану әрекеттері (369-баптың екінші және үшінші бөліктері); бір-бірінің арасында бағыныштылық қатынастары болмаған кезде әскери қызметшілердің арасындағы өзара қарым-қатынастардың жарғылық ережелерін бұзу (370-баптың екінші және үшінші бөліктері); бөлімді немесе қызмет орнын өз бетімен тастап кету (372-баптың екінші бөлігі); қашқындық (373-баптың екінші және үшінші бөліктері); дене мүшесіне зақым келтіру жолымен немесе өзге тәсілмен әскери қызметтен жалтару (374-баптың үшінші бөлігі); жауынгерлік кезекшілік атқарудың ережелерін бұзу (375-баптың екінші бөлігі); қарауыл (вахта) қызметін атқарудың жарғылық ережелерін бұзу (377-баптың екінші бөлігі); қоғамдық тәртіпті қорғау және қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша қызмет атқарудың ережелерін бұзу (379-баптың үшінші бөлігі); билікті теріс пайдалану (380-баптың екінші және үшінші бөліктері); билікті немесе қызметтік өкілеттіктерді асыра пайдалану (380-1-баптың екінші және үшінші бөліктері); биліктің әрекетсіздігі (380-2-баптың екінші және үшінші бөліктері); қызметке селқос қарау (381-баптың екінші бөлігі); айналадағыларға қауіп туғызатын қару-жарақты, сондай-ақ заттар мен нәрселерді ұстау ережелерін бұзу

(390-баптың үшінші бөлігі); машиналарды жүргізу немесе пайдалану ережелерін бұзу (391-баптың үшінші бөлігі) үшін сотталған;

13) 2014 жылғы 3 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде (осы Заң қолданысқа енгізілгенге дейін 2014 жылғы 3 шілдеден кейін енгізілген өзгерістерімен және толықтыруларымен) көзделген мынадай қылмыстар: адам өлтіру (99-бап); аффект жағдайында адам өлтіру (101-баптың екінші бөлігі); абайсызда қазаға ұшырату (104-баптың екінші бөлігі); өзін-өзі өлтіруге дейін жеткізу (105-баптың екінші және үшінші бөліктері); денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру (106-баптың екінші және үшінші бөліктері); қинау (110-баптың екінші бөлігі); адамның ағзалары мен тіндерін алып қоюға мәжбүрлеу немесе заңсыз алып қою (116-баптың екінші және үшінші бөліктері); адамның иммун тапшылығы вирусын (АИТВ) жұқтыру (118-баптың үшінші бөлігі); қауіпті жағдайда қалдыру (119-баптың төртінші бөлігі); зорлау (120-бап); сексуалдық сипаттағы зорлық-зомбылық әрекеттері (121-бап); кәмелетке толмаған адам осындай қылмыс жасаған жағдайды қоспағанда, он алты жасқа толмаған адаммен жыныстық қатынаста болу және нәпсіқұмарлық сипаттағы өзге де іс-әрекеттер (122-бап); жыныстық қатынас жасауға, еркек пен еркектің жыныстық қатынас жасауына, әйел мен әйелдің жыныстық қатынас жасауына немесе нәпсіқұмарлық сипаттағы өзге де іс-әрекеттерге мәжбүр ету (123-баптың екінші бөлігі); кәмелетке толмаған адам осындай қылмыс жасаған жағдайды қоспағанда, жас балаларды азғындату (124-бап); адамды ұрлау (125-бап); бас бостандығынан заңсыз айыру (126-баптың екінші және үшінші бөліктері); адам саудасы (128-бап); кәмелетке толмаған адамды қылмыстық құқық бұзушылықтар жасауға тарту (132-баптың екінші, үшінші, төртінші және бесінші бөліктері); кәмелетке толмаған адамды қоғамға жат әрекеттер жасауға тарту (133-баптың екінші және үшінші бөліктері); кәмелетке толмаған адамды жезөкшелікпен айналысуға тарту (134-бап); кәмелетке толмағандар саудасы (135-бап); баланы ауыстыру (136-баптың екінші бөлігі); кәмелетке толмаған адамды Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерге заңсыз әкету (143-баптың екінші және үшінші бөліктері); кәмелетке толмаған адам осындай қылмыс жасаған жағдайды қоспағанда, кәмелетке толмағандарды эротикалық мазмұндағы өнімдерді жасауға тарту (144-бап); еңбекті қорғау қағидаларын бұзу (156-баптың төртінші бөлігі); басқыншылық соғысты жоспарлау, дайындау, тұтандыру немесе жүргізу (160-бап); басқыншылық соғысты тұтандыруға насихат жүргізу немесе жария түрде шақыру (161-бап); жаппай қырып-жою қаруын өндіру, иемдену немесе өткізу (162-бап); соғыс жүргізудің тыйым салынған құралдары мен әдістерін қолдану (163-бап); соғыс заңдары мен дәстүрлерін бұзу (164-бап); қарулы қақтығыстар уақытында халықаралық гуманитарлық құқық нормаларын қылмыстық бұзушылықтар (165-бап); қарулы қақтығыс уақытындағы әрекетсіздік не қылмыстық бұйрық беру (166-бап); геноцид (168-бап); экоцид (169-бап); жалдамалылық (170-бап); шетелдік қарулы қақтығыстарға қатысу (172-бап); халықаралық қорғауды пайдаланатын адамдарға немесе ұйымдарға шабуыл жасау (173-

бап); әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, тектік-топтық немесе діни алауыздықты қоздыру (174-бап); мемлекетке опасыздық жасау (175-бап); тыңшылық (176-бап); Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің – Елбасының өміріне қолсұғушылық (177-бап); Қазақстан Республикасы Президентінің өміріне қолсұғушылық (178-бап); билікті басып алуды немесе ұстап тұруды насихаттау немесе оған жария түрде шақыру, сол сияқты билікті басып алу немесе ұстап тұру не Қазақстан Республикасының конституциялық құрылысын күштеп өзгерту (179-бап); қарулы бүлік (181-бап); диверсия (184-бап); ұрлық (188-баптың үшінші бөлігінің 2-тармағы және төртінші бөлігі); мал ұрлау (188-1-бап); сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иемденіп алу немесе талан-таражға салу (189-баптың үшінші және төртінші бөліктері); алаяқтық (190-баптың үшінші және төртінші бөліктері); тонау (191-баптың екінші, үшінші және төртінші бөліктері); қарақшылық (192-бап); ерекше құндылығы бар заттарды жымқыру (193-бап); қорқытып алу (194-баптың екінші, үшінші және төртінші); автомобильді немесе өзге де көлік құралын жымқыру мақсатынсыз құқыққа сыйымсыз иеленіп алу (200-баптың төртінші бөлігі); ерекше құндылығы бар заттарды қасақана жою, әкету немесе бүлдіру (203-бап); қаржылық (инвестициялық) пирамида құру және оған басшылық ету (217-баптың үшінші бөлігі); қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті заңдастыру (жылыстату) (218-баптың үшінші бөлігі); жалған ақшаны немесе бағалы қағаздарды жасау, сақтау, алып өту немесе өткізу (231-бап); экономикалық контрабанда (234-баптың үшінші бөлігі); мәміле жасауға немесе оны жасаудан бас тартуға мәжбүрлеу (248-баптың екінші және үшінші бөліктері); рейдерлік (249-баптың үшінші бөлігі); адамды кепілге алу (261-бап); ұйымдасқан топ, қылмыстық ұйым құру және оларға басшылық ету, сол сияқты оларға қатысу (262-бап); қылмыстық қоғамдастық құру және оған басшылық ету, сол сияқты оған қатысу (263-бап); трансұлттық ұйымдасқан топ, трансұлттық қылмыстық ұйым құру және оларға басшылық ету, сол сияқты оларға қатысу (264-бап); трансұлттық қылмыстық қоғамдастық құру және оған басшылық ету, сол сияқты оған қатысу (265-бап); қылмыстық топтың әректін қаржыландыру, сол сияқты мүлікті сақтау, бөлу, қаржыландыру арналарын әзірлеу (266-бап); заңсыз әскерилендірілген құралымды ұйымдастыру (267-баптың бірінші бөлігі); ғимараттарға, құрылыстарға, қатынас және байланыс құралдарына шабуыл жасау немесе оларды басып алу (269-бап); әуе немесе су кемесін не жылжымалы теміржол составын айдап әкету, сол сияқты басып алу (270-бап); теңіз қарақшылығы (271-баптың үшінші бөлігі); жаппай тәртіпсіздік (272-бап); көрінеу жалған ақпарат тарату (274-баптың төртінші бөлігі); тау-кен немесе құрылыс жұмыстарын жүргізу кезінде қауіпсіздік қағидаларын бұзу (277-баптың үшінші бөлігі); сапасыз салынған құрылыс (278-баптың үшінші бөлігі); сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы қағидаларды немесе нормативтердің талаптарын бұзу (279-баптың екінші бөлігі); сараптамалық жұмыстарды немесе инжинирингтік қызметтер көрсетуді тиісінше орындамау (280-баптың екінші бөлігі); жарылыс қаупі

бар объектілерде қауіпсіздік қағидаларын бұзу (281-баптың үшінші бөлігі); ғарыш қызметін жүзеге асыру кезінде қауіпсіздік қағидаларын бұзу (282-баптың үшінші бөлігі); радиоактивті заттармен, радиоактивті қалдықтармен, ядролық материалдармен заңсыз жұмыс істеу (283-баптың үшінші бөлігі); радиоактивті заттарды, радиоактивті қалдықтарды немесе ядролық материалдарды жымқыру не қорқытып алу (284-баптың екінші және үшінші бөліктері); айналыстан алып қойылған заттардың немесе айналысы шектелген заттардың контрабандасы (286-баптың екінші, үшінші және төртінші бөліктері); қаруды, оқ-дәрілерді, жарылғыш заттарды және жарылыс құрылғыларын заңсыз иемдену, беру, өткізу, сақтау, тасымалдау немесе алып жүру (287-баптың төртінші бөлігі); қаруды заңсыз жасау (288-баптың екінші бөлігі); қаруды, оқ-дәрілерді, жарылғыш заттарды немесе жарылыс құрылғыларын күзету жөніндегі міндеттерді тиісінше орындамау (290-баптың екінші бөлігі); қаруды, оқ-дәрілерді, жарылғыш заттар мен жарылыс құрылғыларын жымқыру не қорқытып алу (291-бап); өрт қауіпсіздігі талаптарын бұзу (292-баптың үшінші бөлігі); бұзақылық (293-баптың үшінші бөлігі); есірткі, психотроптық заттармен, сол тектестермен өткізу мақсатынсыз заңсыз жұмыс істеу (296-баптың төртінші бөлігі); есірткі, психотроптық заттарды, сол тектестерді өткізу мақсатында заңсыз дайындау, қайта өңдеу, иемдену, сақтау, тасымалдау, жөнелту не өткізу (297-бап); есірткі, психотроптық заттарды, сол тектестерді жымқыру не қорқытып алу (298-бап); есірткі, психотроптық заттарды, сол тектестерді тұтынуға көндіру (299-баптың екінші, үшінші және төртінші бөліктері); есірткі, психотроптық заттарды немесе сол тектестерді, прекурсорларды насихаттау немесе заңсыз жарнамалау (299-1-бап); құрамында есірткі заттар бар, өсіруге тыйым салынған өсімдіктерді заңсыз егіп-өсіру (300-баптың екінші бөлігі); улы заттардың, сондай-ақ есірткі, психотроптық заттарды немесе улы заттарды дайындау немесе қайта өңдеу үшін пайдаланылатын заттардың, құрал-саймандардың немесе жабдықтардың заңсыз айналымы (301-баптың екінші және үшінші бөліктері); есірткі, психотроптық заттарды, сол тектестерді тұтыну үшін притондар ұйымдастыру немесе оларды ұстау және сол мақсаттар үшін үй-жайлар беру (302-бап); санитариялық қағидаларды немесе гигиеналық нормативтерді бұзу (304-баптың үшінші бөлігі); қауіпсіздік талаптарына сай келмейтін тауарларды шығару немесе сату, жұмыстарды орындау не қызметтер көрсету (306-баптың үшінші бөлігі); заңсыз ойын бизнесін ұйымдастыру (307-баптың үшінші бөлігі); жезөкшелікпен айналысуға тарту (308-баптың екінші және үшінші бөліктері); жезөкшелікпен айналысуға арналған притондар ұйымдастыру немесе оларды ұстау және жеңгетайлық (309-баптың екінші және үшінші бөліктері); кәмелетке толмаған адам осындай қылмыс жасаған жағдайды қоспағанда, кәмелетке толмағандардың порнографиялық бейнелері бар материалдарды немесе заттарды дайындау және олардың айналымы не оларды порнографиялық сипаттағы ойын-сауық іс-шараларына қатысу үшін тарту (312-баптың екінші және үшінші бөліктері); адам мәйітінің ағзалары мен тіндерін заңсыз алып қою (315-баптың екінші бөлігі); медицина

немесе фармацевтика жұмыскерінің кәсіптік міндеттерін тиісінше орындамауы (317-баптың төртінші бөлігі); жүктілікті жасанды үзуді заңсыз жүргізу (319-баптың бесінші бөлігі); заңсыз медициналық және фармацевтикалық қызмет және есірткі немесе психотроптық заттарды алуға құқық беретін рецептілерді немесе өзге де құжаттарды заңсыз беру не қолдан жасау (322-баптың төртінші бөлігі); балық ресурстарын, басқа да су жануарларын немесе өсімдіктерін заңсыз аулау (335-бап); заңсыз аңшылық (337-бап); өсімдіктердің немесе жануарлардың сирек кездесетін және құрып кету қаупі төнген, сондай-ақ пайдалануға тыйым салынған түрлерімен, олардың бөліктерімен немесе дериваттарымен заңсыз айналысу (339-бап); ағаштар мен бұталарды заңсыз кесу, жою немесе зақымдау (340-бап); ормандарды жою немесе зақымдау (341-бап); темір жол, әуе, теңіз немесе өзен көлігі жүрісі немесе оларды пайдалану қауіпсіздігі қағидаларын бұзу (344-баптың үшінші бөлігі); көлік құралдарын басқаратын адамдардың жол жүрісі немесе көлік құралдарын пайдалану қағидаларын бұзуы (345-баптың үшінші бөлігі алкогольдік, есірткілік және (немесе) уытқұмарлық масаң күйде болған адамдар жасаған жағдайда, төртінші бөлігі); алкогольдік, есірткілік және (немесе) уытқұмарлық масаң күйде көлік құралдарын басқаратын адамдардың жол жүрісі немесе көлік құралдарын пайдалану қағидаларын бұзуы (345-1-бап); көлік құралдарын басқару құқығынан айырылған және алкогольдік, есірткілік және (немесе) уытқұмарлық масаң күйдегі адамның көлік құралын басқаруы, сол сияқты көлік құралын басқаруды осындай адамға беру немесе көлік құралын осындай адамның басқаруына жол беру (346-бап); көлік құралдарын сапасыз жөндеу немесе оларды техникалық ақауларымен пайдалануға шығару (348-баптың төртінші бөлігі); басқару құқығы жоқ жүргізушінің көлік құралын басқаруына жол беру (349-баптың төртінші бөлігі); көлік құралдарын немесе қатынас жолдарын қасақана жарамсыздыққа келтіру (350-баптың үшінші бөлігі); көліктің қауіпсіз жұмыс істеуін қамтамасыз ететін қағидаларды бұзу (351-баптың үшінші бөлігі); көлікте қолданылатын қағидаларды бұзу (353-баптың төртінші бөлігі); магистральдық құбырларды салу, пайдалану немесе жөндеу кезінде қауіпсіздік қағидаларын бұзу (354-баптың төртінші бөлігі); алкогольдік, есірткілік және (немесе) уытқұмарлық масаң күйдегі адамның әуе, теңіз, өзен немесе шағын көлемді кемені басқаруы, әуе, теңіз, өзен кемесін немесе шағын көлемді кемені осындай адамның басқаруына беру немесе осындай адамның басқаруына жол беру (358-баптың төртінші және бесінші бөліктері); басқаруға құқығы жоқ адамның әуе, теңіз немесе өзен кемесін басқаруына жол беру (359-баптың төртінші бөлігі); лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану (361-баптың төртінші бөлігі); билікті немесе лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдалану (362-баптың төртінші бөлігі); заңды кәсіпкерлік қызметке кедергі жасау (365-баптың үшінші және төртінші бөліктері); пара алу (366-баптың 1-1, екінші, үшінші және төртінші бөліктері); пара беру (367-баптың екінші, үшінші және төртінші бөлігі); паракорлыққа делдал болу (368-баптың екінші бөлігі); қызметтік жалғандық жасау (369-баптың төртінші бөлігі); қызметтегі

әрекетсіздік (370-баптың төртінші бөлігі); билік өкіліне қатысты күш қолдану (380-баптың екінші және үшінші бөліктері); құқық қорғау органы, арнаулы мемлекеттік орган қызметкерінің, әскери қызметшінің өміріне қол сұғушылық (380-1-бап); жануарлар дүниесін қорғау жөніндегі мемлекеттік инспекторға, жануарлар дүниесін қорғау жөніндегі мамандандырылған ұйым инспекторына, қорықшыға қатысты күш қолдану (380-2-бап); сот төрелігін немесе сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамның өміріне қол сұғу (408-бап); сот төрелігін немесе сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыруға байланысты қорқыту немесе күш көрсету әрекеттері (409-баптың төртінші бөлігі); көрінеу жалған сөз жеткізу (419-баптың үшінші және төртінші бөліктері); жалған айғақтар беруді немесе айғақтар беруден жалтаруды, жалған қорытынды беруді не қате аударуды параға сатып алу немесе мәжбүрлеу (422-баптың төртінші бөлігі); мемлекеттік қорғауға жататын адамдарға қатысты қолданылатын қауіпсіздік шаралары туралы мәліметтерді жария ету (424-баптың екінші бөлігі); бас бостандығынан айыру орындарынан, қамақтан немесе күзеттен қашу (426-баптың екінші бөлігінің 2-тармағы); қылмыстық-атқару мекемесі әкімшілігінің заңды талаптарына бағынбау (428-бап); қоғамнан оқшаулауды қамтамасыз ететін мекеменің қызметкеріне не оның жақындарына, сондай-ақ сотталған адамға қатысты күш қолдану қатерін төндіру немесе олардың денсаулығына немесе өміріне қол сұғу (429-баптың екінші, үшінші және төртінші бөліктері); бұйрыққа бағынбау немесе оны өзгедей орындамау (437-баптың үшінші бөлігі); бастыққа қарсылық көрсету немесе оны қызметтік міндеттерін бұзуға мәжбүрлеу (438-баптың екінші және үшінші бөліктері); бастыққа қатысты күш қолдану әрекеттері (439-баптың екінші және үшінші бөліктері); әскери қызметшілер арасындағы өзара қарым-қатынастардың жарғылық қағидаларын бұзу (440-баптың үшінші және төртінші бөліктері); бөлімді немесе қызмет орнын өз бетімен тастап кету (441-баптың үшінші бөлігі); қашқындық (442-баптың екінші және үшінші бөліктері); әскери қызметті атқарудан жалтару немесе бас тарту (443-баптың екінші бөлігі); жауынгерлік кезекшілікті атқару қағидаларын бұзу (444-баптың екінші және үшінші бөліктері); қарауыл (вахта) қызмет атқарудың жарғылық қағидаларын бұзу (446-баптың екінші бөлігі); қоғамдық тәртіпті қорғау және қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша қызмет атқару қағидаларын бұзу (449-баптың үшінші бөлігі); билікті теріс пайдалану (450-баптың екінші және үшінші бөліктері); билікті асыра пайдалану (451-баптың екінші және үшінші бөліктері); биліктің әрекетсіздігі (452-баптың екінші және үшінші бөліктері); қызметке салғырт қарау (453-баптың екінші бөлігі); әскери мүлікті қасақана жою немесе бүлдіру (459-баптың үшінші бөлігі); қару-жарақпен, сондай-ақ айналадағыларға қауіп төндіретін заттармен және нәрселермен жұмыс істеу қағидаларын бұзу (462-баптың үшінші бөлігі); машиналарды жүргізу немесе пайдалану қағидаларын бұзу (463-баптың төртінші бөлігі); ұшу немесе оған дайындалу қағидаларын бұзу (464-баптың үшінші бөлігі); адамның алкогольдік, есірткілік немесе уытқұмарлық масаң күйде машиналарды жүргізуі,

корабльдерді жүргізуі, әскери ұшу аппаратын басқаруы, әскери техниканы осындай адамның жүргізуіне немесе басқаруына беру немесе басқаруына жол беру (466-баптың үшінші, төртінші және бесінші бөліктері) үшін сотталған адамдарға қолданылмайды.

6-бап. Рақымшылық жасауды қолдану шарттары

1. Осы Заңның 3-бабының 3-тармағында, 4-бабында көзделген өтелмеген немесе орындалмаған негізгі жаза мерзімі немесе мөлшері ол қолданысқа енгізілетін күннен бастап есептеледі.

2. Жазаны орындайтын мекемелер мен органдар осы Заңның уақтылы орындалуын қамтамасыз ету мақсатында соттарға мынадай:

1) жазаны одан әрі өтеуден босату не тағайындалған жаза мерзімін қысқарту туралы ұсынымды;

2) сотталған адамға қатысты шығарылған сот үкімінен (оған енгізілген өзгерістермен, егер ондай болған болса) және басқа да сот актілерінен үзінді көшірмені ;

3) осы Заң қолданысқа енгізілетін күнге жазаның өтелген және қалған мерзімі туралы мәліметтерді;

4) сотталған адамның жеке немесе бақылау ісін;

5) осы Заңның 2-бабында көрсетілген әлеуметтік жағынан әлсіз адамдардың мәртебесін растайтын құжаттарды ұсынуға міндетті.

3. Қылмыстық процесті жүргізетін, сондай-ақ жазаны орындайтын мекемелер мен органдар осы Заң қолданысқа енгізілетін күннен бастап алты ай ішінде оның орындалуын қамтамасыз ету шараларын қабылдайды.

4. Егер өзіне қатысты рақымшылық жасау қолданылуы мүмкін адам немесе оның заңды өкілі бұған қарсы болған жағдайда рақымшылық жасау қолданылмайды.

5. Осы Заңды қолдану кезінде сотталғандықты алып тастау 2014 жылғы 3 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінің 79-бабында белгіленген жалпы негіздерде жүргізіледі.

7-бап. Қазақстан Республикасының соттары соттаған, бірақ жазасын оның шегінен тыс жерлерде өтеп жүрген, сондай-ақ Қазақстан Республикасына жазасын өтеу үшін берілген адамдарға рақымшылық жасауды қолдану

Қазақстан Республикасының соттары соттаған, бірақ жазасын оның шегінен тыс жерлерде өтеп жүрген адамдарға, сондай-ақ Қазақстан Республикасына жазасын өтеу үшін берілген адамдарға рақымшылық жасауды қолдану Қазақстан Республикасы Қылмыстық-процестік кодексі және Қазақстан Республикасы қатысушысы болып табылатын халықаралық шарттар айқындайтын тәртіппен жүзеге асырылады.

8-бап. Осы Заңды іске асыру жөніндегі шаралар

Қазақстан Республикасының Үкіметі және облыстардың, республикалық маңызы бар қалалар мен астананың жергілікті атқарушы органдары:

1) рақымшылық жасау бойынша жазадан босатылған және зайыбы (жұбайы) немесе жақын туыстары жоқ бірінші және екінші топтардағы мүгедектігі бар адамдар мен егде жаста болуына байланысты өзіне-өзі күтім жасай алмайтын адамдарды стационарлық үлгідегі медициналық-әлеуметтік мекемелерге (ұйымдарға) орналастыру;

2) босатылған кәмелетке толмағандарды ата-аналарының немесе оларды алмастыратын адамдардың не мамандандырылған мемлекеттік органның қадағалауына олардың орта, техникалық және кәсіби білім алуды жалғастыруына жәрдем көрсетумен беру;

3) сот үкімімен тағайындалған, осы Заң қолданылатын кезге үкімді орындау барысында аяқталмай қалған ем қабылдаудың жалғастырылуын қамтамасыз ету;

4) рақымшылық жасау бойынша жазадан босатылғандарды белгілі бір тұрғылықты жері жоқ өмірлік қиын жағдайда қалған адамдарды қайта әлеуметтендіруге арналған орталықтарға орналастыру;

5) мекемелерден босатылған еңбекке қабілетті адамдарды жұмысқа орналастыруды және оларға Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес әлеуметтік және өзге көмек көрсетуді қамтамасыз ету бойынша шаралар қолданады.

9-бап. Осы Заңды қолданысқа енгізу тәртібі

Осы Заң алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

*Қазақстан Республикасының
Президенті*